

УДК 336.7:330.131.7



Г. А. Братусь,

*к.е.н., заступник директора-декан Навчально-наукового інституту менеджменту, економіки та фінансів, Міжрегіональна Академія управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, м. Київ, 03039, Україна
anbr@bigmir.net*

С. Г. Шклярук,

к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської та страхової справи, Міжрегіональна Академія управління персоналом, вул. Фрометівська, 2, м. Київ, 03039, Україна

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ДЕРИВАТИВІВ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Анотація. У статті розкрито теоретичні питання дослідження ризиків, пов'язаних із використанням деривативів на фінансовому ринку України, та методичні засади щодо виявлення їх видів (ризик оподаткування, правовий) у тісному взаємозв'язку та взаємообумовленості.

Ключові слова: *дериватив, ризики деривативів, похідні фінансові інструменти, ризик оподаткування, правовий ризик.*

Постанова проблеми. Розвиток економіки і фінансової системи в Україні, починаючи з 90-х років ХХ століття, постійно супроводжується кризовими явищами. З початку створення банківської системи були ліквідовані сотні банків. Українські суб'єкти підприємницької

діяльності і фізичні особи втратили і продовжують постійно втрачати великі фінансові ресурси через фінансові ризики, для зменшення яких в світовій практиці широко використовуються похідні фінансові інструменти (деривативи).

Основною метою статті є визначення на основі практичного досвіду функціонування ринку деривативів найбільш розвинених країн світу основних ключових проблемних питань та ризиків, пов'язаних із використанням деривативів на фінансовому ринку України.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питання розвитку і регулювання ринку похідних цінних паперів не нові для економічної науки та досліджені в працях видатних зарубіжних вчених-економістів, таких як: Зви Боди [2], Л.Дж. Гітман, М.Д. Джонк [3], К. Халл Джон [6], Дідьє Сорнетте [5], Роберт Мертон, Уоррен Едвардес [4], Мандельброт Бенуа [1].

Проте проведений аналіз показує, що фундаментальних теоретичних праць і практичних рекомендацій щодо проблем розвитку ринку похідних цінних паперів в Україні дуже мало. Світовий досвід розвитку на сучасному етапі також використовується недостатньо. Тому, якої б сторони фінансового ринку в цілому і окремих його елементів, зокрема, не торкнулися, дослідження будуть актуальними і необхідними, так як операції з деривативами завжди вважалися високо ризикованими.

Виклад основного матеріалу дослідження. Капіталізація ринків деривативів нині складає сотні трильйонів доларів США. У всьому світі функціонують біржі фінансових ф'ючерсів і опціонів, на яких щоденно безперервно здійснюються операції з купівлі/продажу ф'ючерсних і опціонних контрактів. Тобто, у учасників фінансових і товарних ринків є інструменти, які вони можуть використовувати для управління своїми ризиками. Але для цього необхідна чітка і надійна система захисту учасників ринків від зловживань і шахрайства, які можуть бути пов'язані із застосуванням деривативів. Для цього необхідно мати відповідне законодавство і спеціальну підготовку для забезпечення ефективного функціонування ринку похідних цінних паперів.

Азійська валютна криза 1997–1998 рр. і світова криза 2007–2008 рр. також довели, що нові фінансові ринки не є однорідними. Кризи вплинули на ці ринки по-різному, а отже, вони суттєво різняться між собою. В Україні стоїть питання – формування і розвитку похідних фінансових інструментів (деривативів). Але для цього необхідно зважено підходити до поставленого питання, незважаючи на те, що для українських фінансових ринків характерні постійно діючі високі ризики змін валютних курсів і відсоткових ставок.

Досвід фінансових ринків в Україні засвідчує їх неефективність з точки зору захисту від ризиків. Тому результати і перспективи подальшого застосування того чи іншого фінансового інструменту і технології для покриття ризиків треба оцінювати із скептицизмом. Інструменти покриття ризиків, які добре працюють на розвинених фінансових ринках США і Європи, можуть зовсім не давати ніякого позитивного ефекту на слабших ринках, а ще найгірше – можуть привести до суттєвих втрат при їх застосуванні.

Розглянемо більш детально види ризиків, які можуть виникати при застосуванні деривативів (рис. 1):

1. Ризики, які пов'язані із оподаткуванням операції з деривативами.

Податкові витрати є справжньою грошовою витратою в порівнянні просто з операціями. Рахунки прибутків та витрат окремо взятого фондового або деривативного торгового місця повинні підбиватися після сплати податків, а вже потім податкові витрати у своїй часовій вартості будуть сплачені, компенсовані або повернуті. Важливо зрозуміти податкові правила, яким підлягає конкретна транзакція. І всім сторонам, які у ній задіяні, треба пам'ятати, що правила гри можуть змінитися під час самої гри або навіть після того, як її буде завершено. Ретроспективна зміна законодавства практикується у багатьох країнах. Система спеціальних правових актів дозволяє урядам оподатковувати транзакції та пакети операцій, якщо виникла підозра, що їх метою є ухилення від сплати податків [3].

Наведені принципи не лише змінюються кожного року в кожній окремій країні, а й суттєво різняться для кожної з країн. Уже сам цей факт може слугувати підставою чисельних міжнародних транзакцій. Проте, ніколи не можна залишати питання оподаткування на той час, коли вже договори і контракти підписані.

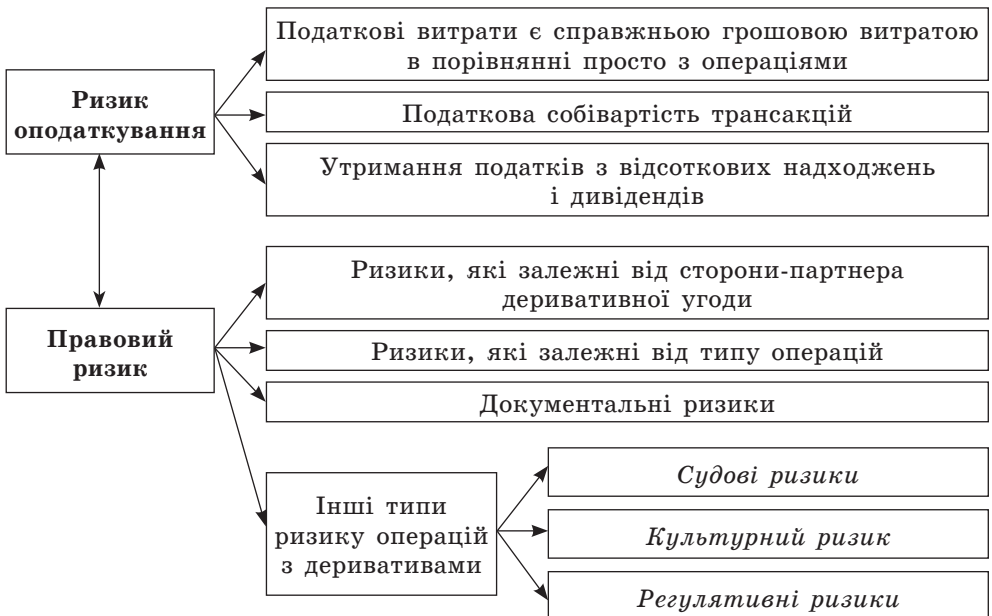


Рис. 1. Види ризиків, пов'язаних із використанням деривативів.

Якщо обидва важелі транзакцій (надходження/витрати) щоденно будуть оцінюватися на ринку, велика вірогідність того, що всі надходження і витрати по них стануть об'єктами оподаткування. Проте, якщо щоденне котирування зазнає лише один з важелів, а інший буде оподатковуватися як накопичення або як реалізація, тоді надходження та витрати можуть з'явитися у різні роки. Якщо ж існує

застереження проти ретроспективного або перспективного внесення витрат на баланс, проста часова неузгодженість може обернутися реальною похибкою. Похибка може трапитися, навіть якщо обидва важелі трансакції є накопиченнями від реалізації. У більшості правових систем отриманий від хеджингової трансакції прибуток не може бути перспективно розподіленим упродовж часу тривання хеджингу. Тому, хоча і очікуваний ризик, і відповідний йому хеджінг реалізуються в один і той самий податковий термін, похибки все одно не уникнути.

Якщо хеджінг виконується іншою юридичною особою, ніж та, яка надала хеджинговий інструмент, тоді витрати по одній з операцій не завжди можуть бути компенсовані надходженнями від іншої, навіть якщо вони відбуваються у тій самій країні. Така проблема часто виникає у централізованих казначейських компаній, які хеджують фінансові ризики великих груп.

Проблеми з оподаткуванням можуть виникнути, якщо централізована група компаній буде застосовувати функцію ризикового менеджменту з країни іншої, ніж та, в якій буде відбуватися ризикова операція. Інший податковий ризик виникає за умов, коли центральний ризиковий менеджер групи має повноваження готувати деривативні контракти і регулярно готує їх, а тому створює у своїй країні стандартні схеми оподаткування для кожної з компаній групи, яку він представляє. Бажано, щоб подібне втручання мало скоріше консультативний, ніж суто управлінський характер. Тоді менеджери не повинні мати право підписувати контракти від імені своєї компанії. Вони можуть лише радити, як це краще зробити.

Податкова собівартість трансакцій. Необхідно пам'ятати, що оподаткування трансакцій поширюється на будь-яку купівлю чи продаж фінансових продуктів. Опціон чи форвард, у той спосіб, можуть спричинитися до нарахування ПДВ чи будь-якої форми з продаж, навіть якщо фізичного використання їх функції надалі не трапиться. Особливо це повинно хвилювати тих, хто займається «ісламськими» фінансовими інструментами.

Хоч таке й трапляється надто рідко, проте існує небезпека нарахування страхових та букмекерських податків на трансакції з деривативами, оскільки всі три типи операцій мають подібні характеристики. Втім, тут існує ще одна проблема. Трамбування деривативу як страхової операції може обернутися суттєвими незручностями. В багатьох країнах укладати страхові договори дозволено лише страховим компаніям. Якщо ж такий договір уклала компанія не страхового профілю, його можуть визнати протизаконним, а отже – недієздатним. Те саме стосується й букмекерських договорів. Законодавство багатьох країн трактує азартні ігри поза законом, а відповідні договори недієздатними.

Як правило, з опціонних премій або чистих взаєморозрахункових виплат податки не утримуються. Більш вірогідно, що їх будуть відносити до «відсоткових навантажень» – виплат на зразок відсоткових свопів. Це особливо стосується тих випадків, коли одновалютний або міжвалютний своп передбачає прикладання процентної ставки до основної суми контракту. Тоді ISDA (Міжнародна асоціація з питань

свопів та деривативів, або Міжнародна асоціація свопових дилерів) вимагає визначення валових сум для оподаткування або, у випадку законодавчих змін, може ініціювати припинення дії контракту. Втім, навіть тоді податок рідко утримується зі свопових відсоткових зрівнювальних оплат, хоча урядовці і розуміють, що в такий спосіб компанії намагаються провести оподаткування реальних сум позик, наприклад, позики з низьким купоном у порівнянні зі свопом у валютах з високим купоном. Лише в деяких законодавчих системах така трансакція буде трактуватися все ж як позика з високим купоном. Завжди варто бути готовим, що зміни в оподаткуванні матимуть ретроспективний ефект [4].

Утримання податків з відсоткових надходжень і дивідендів. Пропозиція Європейського Союзу (ЄС) в 1998 році про необхідність утримання податків з відсоткових надходжень спричинила значні хвилювання на європейських фондових ринках, оскільки введення його в дію могло би витіснити всі операції із єврооблігаціями за межі ЄС. Європейський Союз запропонував ввести практику утримання 20-процентного податку з усіх відсоткових надходжень включно з відсотками, нарахованими на банківські депозити та єврооблігації. В той час, як більшість єврооблігацій були структуровані таким чином, що відсотки з них сплачувалися без вирахування податків, або ж додавалися позичальником для подальшої гарантованої виплати. Окрім того, була також законодавча пропозиція, згідно з якою банки країн-учасниць ЄС зобов'язувалися повідомляти податкову владу ЄС щодо відсоткових надходжень, які громадяни ЄС отримували зі своїх інвестицій у їх країнах.

Таку пропозицію знову заблокував Лондон, і проти неї виступила Міжнародна асоціація ринків цінних паперів (ISMA), оскільки, на її думку, ці нововведення змусили б бізнесові структури перебратися до Швейцарії, Сінгапура та на Бермуди.

У 1989 році ЄС вже виступав з такою ініціативою встановлення 15-процентного податку на відсотки з єврооблігацій. Але спільний тиск Лондона та Люксембургу – двох найбільших центрів євrorинку – звів цю пропозицію нанівець. У зв'язку з виходом Великобританії із складу ЄС такі ініціативи з боку ЄС знову будуть надходити. Але завдяки стрімкому розвитку інтернет-комунікацій фінансові ринки швидко переміщуватимуться у напрямку до невеликих центрів з низькою собівартістю ресурсів та невисокими рівнями оподаткування [6].

Вимоги щодо оподаткування дивідендів в податковому законодавстві нині існують в інших країнах світу. Тому ще раз треба нагадати, що податкове законодавство має ретроспективний напрям і урядами країн періодично переглядається.

Окрім зазначених проблем з оподаткуванням операцій з деривативами, ризики можуть виникати через недосконалість бухгалтерського обліку таких операцій. А цей ризик вже можна також віднести і до регулятивного.

2. Правові ризики при використанні деривативів.

Розпізнання, аналіз та протистояння правовим ризикам не обмежується кількома консультаціями з юристами всередині або поза

межами компанії щодо конкретної трансакції. Це також прогнозування тих видів правових ризиків, які можуть загрожувати підприємству, та тих наслідків, що вони можуть спричинити. Наслідки можуть бути різноманітними – від неможливості в судовому порядку спонукати сторону-партнера деривативної операції до виконання своїх зобов'язань згідно з контрактом чи серією контрактів аж до регулятивних санкцій, кампаній у пресі та кримінального покарання. Якщо ринковий або кредитний ризик зводиться до необхідності правильно визначити ціну трансакції, то над ціною, в яку можуть обійтися правові проблеми, ніхто із учасників не задумується. Тим часом, загрози, на кшталт: неможливо спонукати виконувати головну угоду, відсутність оперативної юридичної інформації, невнормованість правового поля, з яким доведеться мати справу при використанні деривативів, повинні також вплинути на собівартість трансакції [5].

Фінансисти, зазвичай, виокремлюють такі види правового ризику: ризики, які пов'язані з конкретним типом трансакції; ризики запропонованої трансакції; документальні ризики; деякі менш очевидні ризики, найбільш значним з яких є корпоративний культурний ризик.

Більшість правових ризиків, що витікають у процесі використання деривативних ОТС-інструментів, можуть бути описані за допомогою матриці правових ризиків, яка поділяє всі правові питання на чотири взаємопов'язані групи, це: ризики, які залежні від сторони-партнера; ризики, які залежні від типу операцій; документальні ризики; інші види ризиків.

- Ризики, які залежні від сторони-партнера деривативної угоди. Багато суб'єктів підприємницької діяльності не мають права брати участь у деривативних операціях, оскільки існують законодавчі обмеження. Вони можуть стосуватися типу трансакцій, виду валюти, в якій ця трансакція здійснюватиметься, її обсягу та мети. Сторона деривативної угоди, яка все ж має намір її здійснити з суб'єктом бізнесу, правоздатність якого є обмеженою, повинна переконатися, що знайдуть важелі і способи усунення чи нейтралізації цих обмежень, інакше будуть проблеми з правовим ризиком. Тому від самого початку ведення переговорів важливо знати, з ким маєш справу – приватною особою, банком, компанією, страховою компанією, інвестиційним чи іншим фондом, чи органом самоврядування (муніципальним органом). Дуже важливо знати також, у межах якої юрисдикції організовано або інкорпоровано цей суб'єкт підприємницької діяльності, бо закони чи регулятивні акти, відповідно з якими діє цей суб'єкт, одночасно повинні мати відповідь на запитання, чи може він бути учасником деривативної операції. Тобто, якщо необхідно дізнатися, чи можна з компанією із якоїсь країни укласти своп, то найперше необхідно звернутися до законодавства цієї країни.

- Ризики, які залежні від типу операцій. Значне зростання обсягів ОТС-операцій (від англійської «over-the-country» – позабіржові інструменти, що купуються, а не обмінюються) – наслідок застосування двох захисних технологій, що можуть бути використані для

зменшення внутрішніх кредитних вимог та регуляторних капітальних вимог і завдяки операції вивільнити капітал і обачно збережені кредитні лінії. Цими технологіями є: чисті взаєморозрахунки («нет-тінг»); надання додаткових гарантій [1].

Тип нетінгу – є взаємний завершений нетінг, що дає змогу сторонам провести чисті (нетто), а не валові взаєморозрахунки. Тобто, це той метод застосування у ситуації, коли два суб'єкти бізнесу уклали між собою серію угод (наприклад – різнопланових свопів), а в подальшому одна із сторін стає неплатоспроможною або у будь-який інший спосіб спричинить дефолт. У цьому випадку не дефолтна сторона має право припинити всі трансакції і оплатити або отримати чисту різницю (нетто – різницю, або неттінг). Нинішні механізми неттінгу доволі складні, і вони залежать від жорстких, проте необхідних вимог регулятивних інституцій, які можуть надавати право ніттінгових оплат або призупиняти їх дію [5].

Правова спроможність неттінгу витікає із положень законів про неплатоспроможність, в юридичному полі яких визнає себе сторона-партнер.

Надання додаткових гарантій. Процедура надання додаткових гарантій є наріжним каменем операцій на всіх основних валютних ринках, але не завжди ці ринки можуть забезпечити їх виконання. Причини надання додаткових гарантій пов'язані з інтернаціоналізацією ринку. Після Азійської, Російської і світової кризи 2007–2008 років розроблено і опубліковано кілька звітів з важливою інформацією щодо питань правових ризиків і їх запобігання. Так, у відповідності з ними найбільшим правовим ризиком, з наданням додаткових гарантій, може бути їх недієздатність. Сторона, яка отримує гарантії, повинна пересвідчитися, що вони надані чинним та зобов'язуючим договором. Отримувач гарантій має також дізнатися, якими законодавчими актами підтверджується його право на ініціювання та першочергове отримання гарантованого штрафного відсотка, і чи не передбачає цей законодавчий акт певних технічних процедур, які необхідно виконати, щоби мати право на отримання компенсації. Це питання для України дуже важливе, так як в Євросоюзі існують відповідні законодавчі акти щодо врегулювання гарантійних вимог і використання деривативів[2].

Азартні ігри. Вважалося, що ця проблема втратила свою першочерговість внаслідок поширення гарантійних зобов'язань, внесення поправок до законодавства та загального підвищення надійності ринку. Але необхідно розуміти, що законодавчі вимоги ретроспективні в часі і можуть змінюватися, і, наприклад, укладання необмінюваних форвардів або інші операції з деривативними інструментами можуть у деяких країнах названі видом азартних ігор і визнані поза законом. Так, у 2004–2005 рр. виник скандал з дилінговими операціями (кухонний дилінг) на ринку *FOREX*, внаслідок якого десятки дилінгових гравців були суворо покарані. Навіть стояло питання, чи буде цей ринок функціонувати в майбутньому.

Життєвий цикл інструменту та глобалізація. Процедура правового ризикового менеджменту, їх обсяг та тип залежать від моменту життєвого циклу, в якому знаходиться цей фінансовий інструмент.

Первинне структурування того чи іншого деривативного інструменту вимагає значного правового забезпечення і детального ризикового менеджменту, процедури якого співпадають з вимогами більшості регулюючих інституцій. Зауважимо, що належне правове забезпечення нового фінансового інструменту, який налаштований на протидію більшості ризиків, обходиться досить дорого. Один із найважливіших ризиків, небезпеку якого більшість ризикових менеджерів доволі часто не помічають, пов'язаний із функціонуванням вже відомого інструменту в новому правовому оточенні. Необхідно завжди пам'ятати, що певні моменти, які дозволені і діють під однією юрисдикцією, можуть за інших умов бути забороненими та недієздатними. Крім того, можуть виникати багато додаткових правових моментів, аналіз яких раніше не здійснювався.

- **Документальні ризики.** Незважаючи на те, що на ринках деривативних контрактів використовуються стандартизовані форми документації для більшості видів інструментів, а формальних вимог щодо укладання всієї документації перед купівлею /продажем деривативу не існує, сторонам деривативної угоди необхідно оформити всі папери упродовж щонайменше трьох місяців від дня першої операції, оскільки непогодження з готовністю документів часто є причиною безкінечного розтягування переговорів. Процедури правового менеджменту не варто вважати завершеними, доки не проведено детального аналізу документації за угодою, не перевірено її практичність, методів її укладання, а також конкретних взаємозв'язків з кредитними, правовими, операційними та торговими положеннями. Неправильно укладена, недостатньо конкретна чи належно не затверджена документація серйозно загрожує транзакціям сторін [4].

- **Інші типи ризику операцій з деривативами.**

Судові ризики. Судовий ризик означає небезпеку звернення партнера із позовом до суду, його перемогу в суді та стягнення відповідних штрафних сум на його користь. Судовий позов може бути одним з причинних факторів або стати прецедентом цілої лавини позовів, за якими будуть виставлені певні рахунки. Такі позови можуть зашкодити репутації стороні операції із-за різноманітних перевірок та регулятивних санкцій, спричинити втрату довіри клієнтів і навіть своїх позицій на ринку. Грошові витрати можуть бути незначні, проте витрати часу та людського ресурсу компанії на судові процеси завдають їй великої шкоди. Більшість фінансових інституцій, що регулюють деривативні угоди, встановили жорстку практику та наперед обумовили всі правові моменти, що можуть стосуватися «деривативних обороток». Але необхідно пам'ятати, що пам'ять деривативних ринків коротка, особливо коли ставки маржі невеликі, і тому існує спокуса проігнорувати всяку обачність і правові ризикові стратегії.

Регулятивні ризики. Це форма правового ризику. Виникає, якщо фінансова інституція не має права вступати у певний вид транзакцій з певною компанією – майбутнім партнером – через регуляторні обмеження правоздатності цієї компанії. Можливо, що компанія не має ліцензії на право виконувати транзакції у відповідному правовому полі, або інституція не уповноважена надавати деривативні контракти певним видам суб'єктів бізнесу. Регуляторний ризик також

пов'язаний з ризиками, залежними від типу операції. Наприклад, в арбітражних установах довго обговорювалось питання, чи можна вважати кредитні деривативи страховими контрактами. А якщо вважати їх такими, так чому не надати право їх укладати страховим компаніям, а не банкам [1].

Корпоративний культурний ризик. Залежить від ставлення керівництва компанії і її власників до юридичних відділів. Так, багато інституцій провадять ризиковий правовий менеджмент «лише на словах», спрямовуючи своїх юристів безпосередньо до торгових залів, що тільки ускладнює ризикованість діяльності цих компаній. Ризик, який пов'язаний із людським фактором, є важливим елементом правового ризикового менеджменту, і особливо це стосується документальної сфери.

Висновки. Щодо ризикового менеджменту на фінансовому ринку можна зауважити, що його неможливо повністю усунути, проте доцільно ефективно контролювати. Необхідним є не лише діагностика, ефективність розпізнавання, аналіз та відповідальність за ризик підрозділів компанії, а й оцінка ставлення партнерів до ризикового менеджменту. Нездатність справитися з правовим та ризиком оподаткування при застосуванні деривативів може обернутися кризою всієї системи.

Отже, розглянуті проблеми та ризики, пов'язані із використанням похідних фінансових інструментів, дозволили виділити загальні основні правила, яких необхідно притримуватися на ринках деривативів:

- необхідно встановлювати чіткі межі припустимого ризику;
- не можна робити спробу обіграти ринок;
- не варто недооцінювати ризики диверсифікації;
- постійний аналіз та діагностика сценаріїв.

Список використаних джерел

1. **Benoit B. Mandelbrot and Richard L. Hudson (2004).** The (mis) Behavior of Markets. A Fractal View of Risk, Ruin, and Reward. A Member of the Perseus Books Group, New York. 400 p.
2. **Боди Зви, Мертон Роберт.** Финансы: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2007. – 592 с.
3. **Гитман Л.Дж., Джонк М.Д.** Основы инвестирования: Пер. с англ. – М.: «Дело», 1997. – 1008 с.
4. **Едвардес Уоррен.** Ключові фінансові інструменти. Орієнтування та інновації у світі деривативів: пер. с англ. / Уоррен Едвардес; Пер. Р.А. Семків. – Київ: Наукова думка: Всеуweitо, 2003. – 255 с.
5. **Сорнетте Дидье.** Как предсказывать крахи финансовых рынков: критические события в сложных финансовых системах / Дидье Сорнетте [пер. с фр. Н. Запорович и Т. Чепраковой]; Б-ка Пристон. Ун-та. – 2-е изд., стер. – М.: SmartBook: Из-во «И-трейд», 2008. – 400 с.
6. **Халл Джон К.** Опционы, фьючерсы и другие производные финансовые инструменты, 6-е издание.: Пер. с англ. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2010, 1056 с.

Анна Анатольевна Братусь,

*к.э.н., заместитель директора-декан Учебно-научного института менеджмента, экономики и финансов, Межрегиональная Академия управления персоналом,
ул. Фрометовская, 2, г. Киев, 03039, Украина
anbr@bigmir.net*

Сергей Григорьевич Шклярук,

*к.э.н., доцент, профессор кафедры финансов, банковского и страхового дела, Межрегиональная Академия управления персоналом,
ул. Фрометовская, 2, г. Киев, 03039, Украина
anbr@bigmir.net*

Управление рисками при применении деривативов на финансовом рынке Украины

Аннотация. В статье раскрыты теоретические вопросы исследования рисков, связанных с использованием деривативов на финансовом рынке Украины и методические основы по выявлению их видов (риск налогообложения, правовой) в тесной взаимосвязи и взаимообусловленности.

Ключевые слова: *дериватив, риски деривативов, производные финансовые инструменты, риск налогообложения, правовой риск.*

Hanna Bratus,

*Candidate of economic science, Deputy Director-Dean of Educational and Scientific Institute of Management, Economics and Finance, Interregional Academy of Personal Management, str. Frometovskaya, 2, Kyiv, 03039, Ukraine
anbr@bigmir.net*

Sergey Shklaruk,

*Candidate of economic science, Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Interregional Academy of Personal Management, str. Frometovskaya, 2, Kyiv, 03039, Ukraine
anbr@bigmir.net*

Management of risks in application of derivatives to the financial market of Ukraine

Abstract. The article deals with the theoretical issues of researching the risks associated with the use of derivatives on the financial market of Ukraine and the methodological principles for identifying their types (tax risk, legal risk) in close interconnection and mutual conditionality.

Key words: *derivative, derivative risks, derivative financial instruments, tax risk, legal risk, cultural risk, regulatory risk, documentary risk.*